

Päijät-Hämeen lintutieteellinen yhdistys ry.
c/o Tapani Saimovaara
Päijänteentie 12 A 1
17200 Vääksy
phly@phly.fi
www.phly.fi

Lahden kaupungin kaavoitus

Asia: Lausunto Niemen sataman asemakaavan luonnoksesta

Päijät-Hämeen lintutieteellinen yhdistys (PHLY) on BirdLife Suomen alueellinen jäsenyhdistys Päijät-Hämeessä. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää lintuharrastusta ja -tutkimusta, luonnon- ja ympäristösuojelua sekä kestävästä kehitystä. PHLY on tutustunut kaavaluonnoksen aineistoihin ja lausuu niistä seuraavaa:

Kaavoitusprosessi

PHLY on ensisijainen linnustonsuojelun asiantuntijayhdistys Päijät-Hämeen alueella. Kaava-alueen vesialueet ovat tunnistettu maakunnallisesti tärkeäksi (MAALI) lintualueeksi. PHLY pyytää, että kaavoittaja lähettää tiedon kaavan etenemisestä yhdistyksen sähköpostiosoitteeseen ja/tai postiosoitteeseen kunnan käytännön mukaisesti.

Yhdistys esittää että kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään ja sen tavoitteisiin lisätään linnustonsuojelu yhdeksi teemaksi.

Niemen sataman kaavalla on tarkoitus mahdollistaa rantareitin rakentaminen ja toisaalta mahdollistaa toimintoja, jotka todennäköisesti lisäävät alueen ihmistoimintaa (veneilyä, melontaa jne.).

Linnusto- ja luontoselvitykset

PHLY esittää, että kaavan lähtöaineistoihin lisätään mm. tiedot Lahden II lintuatlaksen osalta ja tiedot PHLY:n julkaisemasta Päijät-Hämeen lintupaikkaoppaasta. Kuvaus Niemen Satama – Polttimon sula-alue -kohteesta löytyy myös PHLY:n verkkosivulta (ilman aluerajausta).
[<https://phly.fi/files/8715/7021/4062/Polttimo.pdf>]

Alue on maakunnallisesti tärkeä kevät kerääntymisalue ainakin uhanalaisille selkälökeille ja nokikanoille.

Alueelta ei ole tehty kaava-aineiston perusteella asemakaavatasoista luontoselvitystä tai edes dokumenttia, jossa arvioitaisiin onko alueella potentiaalisia luontoarvoja, jotka tulisivat huomioida. Tällaisia voivat kaava-alueella olla esim. lepakot ja saukko, joista on tehty havaintoja alueella.

Kaavamääräykset ja -merkinnät

W-2 merkintä mahdollistaa kiinteiden tai kelluvien laiturien ja aallonmurtajien rakentamisen valtaosalle vesialuetta.

Lisäksi vesialueelle on osoitettu rakennusala, johon voitaisiin rakentaa myös saari.

Kaavaan tulisi lisätä merkintöjä jotka turvaavat maakunnallisesti tärkeän lintualueen (pääosin vesialuetta) ja estävät keväällä koko sula-alueen käyttämisen melontaan tai veneilyyn, jolla on huomattavan paljon negatiivista vaikutusta alueen lintuihin, jotka ovat pakkautuneet pienelle alalle. Melonnalle yms. toiminnalle tulisi osoittaa oma alueensa ja linnuille oma alueensa. Asiassa on hyvä muistaa, että kriittisen aikajakson lintujen kannalta on hyvin lyhyt, muutamia viikkoja, mutta alueen lisääntyvällä häirinnällä voi olla negatiivisia vaikutuksia jopa lintujen pesintämenestykseen.

Kaavan luontovaikutusten arviointi

MRL:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Luonnosaineistossa ei ollut vielä vaikutusten arviointia liittyen linnustoon, joten PHLY ei voi ottaa kantaa siihen. PHLY pitää kuitenkin erittäin tärkeänä, että alueen kaavan vaikutukset maakunnallisesti tärkeään linnustoalueeseen arvioidaan kattavasti. Lain tarkoittaman vaikutusten arvioinnin tulee perustua riittäviin selvityksiin ja olla niin seikkaperäinen, että ekologiaan perehtymätön henkilökin pystyy tekemään sen perusteella johtopäätöksiä kaavaehdotuksen vaikutuksista eri lajeihin ja luontoarvoihin.

Esimerkiksi lintulajien osalta vaikutusten arviointi tulisi olla lajikohtaista (vähintään uhanalaisten lajien ja muiden maankäytönsuunnittelun kannalta oleellisten lajien osalta), siinä tulisi esittää lajin uhanalaisuus- ja muut luokitukset, kaavan välittömät ja välilliset vaikutukset kyseiseen lajiin hyödyntäen sekä kvantitatiivisia (numeerisia) että kvalitatiivisia (laadullisia) arviointimenetelmiä.

Vaatimukset

- Linnuston huomiointi tulee lisätä yhdeksi kaavan tarkoituksista
- Alueella tulee teettää luontoselvitys ja/tai kerätä yhteen olemassa olevat luontotiedot
- Luontovaikutusten arviointi tulee perustua näihin uusiin selvityksiin tai tietoihin
- Vaikutusarvioinnin perusteella kaavaa tulee tarvittaessa muokata ja mikäli arviointi aiheuttaa kaavaan merkittäviä muutoksia, tulee kaavaluonnos asettaa uudelleen nähtäville.

Lopuksi

PHLY toivoo, että kaavaa työstetään vielä eteenpäin luontoarvot huomioiden, tarvittavat lisäselvitykset tehdään asianmukaisesti ja kunnolla. PHLY:llä on myös olemassa olevaa aineistoa alueen linnustosta, jonka käytöstä voidaan neuvotella kaupungin kanssa.

Rantaraitin toteuttaminen kaava-alueen ulkopuolelta tulee olla yksi vaihtoehto. Lisäksi kaupungin tulisi harkita voidaanko rantaraitin aitaamisella varmistaa linnuston häiriötön oleilu vesi- ja ranta-alueilla.

Asikkalassa 23. päivänä huhtikuuta 2020

Päijät-Hämeen lintutieteellisen yhdistys

Tapani Saimovaara
Puheenjohtaja

Liite

Niemen satama - Polttimon sula-alueen paikkatietorajaus.